

בג"ץ 3629 - מוחמד אבראהים חוסין אלעביאת נ' מפקד כוחות צה"ל באיו"ש

בג"ץ 3629/24 - מוחמד אבראהים חוסין אלעביאת נ' מפקד כוחות צה"ל באיו"ש ואח'עלין

בג"ץ 3629/24

מוחמד אבראהים חוסין אלעביאת

נ ג ד

1. מפקד כוחות צה"ל באיו"ש

2. שופט בית המשפט הצבאי לערעורים

3. שירות הביטחון הכללי

בבית המשפט העליון

[01.05.2024]

כבוד השופט נ' סולברג

עתירה לממן צו על תנאי

החלטה

1. עניינו של העורר נדון בשתי ערכאות שיפוטיות; מעצרו המינהלי אושר על ידן, לאחר שנחקרו לחומר המודיעיני החסוי בעניינו. בעת, בمعין 'גלגול שלישי', מבקש העורר כי בית משפט זה יושיט לו סעד מן הצדק, ויבחן את עניינו פעם נוספת. בעת שמתפרק עותר על דلالות בית המשפט ומבקש סעד מן הצדק, עליו לבוא ובידיו כתוב עתירה ערוך כדת וכדי.

2. עתירה לביטול צו מעצר מינהלי, ככל עתירה אחרת המוגשת בבית משפט זה, עליה לפרוש לפני ההחלטה הראשית עובדתית הולמת. בכלל זה, פירוט ציוני הדרך המרכזים במסגרת הליך המעצר המינהלי מראשיתו: מועד תחילת מעצרו של העורר; מועד תחילת המעצר המינהלי, ככל שהוא מאוחר למועד תחילת המעצר; מועד הגשת העורר לבית המשפט הצבאי לערעורים; מועד פקיעת הצו; התיחסות ברורה למעצרים מינהליים קודמים, ככל שישנם, תוך פירוט התאריכים הרלבנטיים; עדכון על אודות צו מעצר מינהלי חדש, מאוחר להה שנטקף בעתירה, ככל שנחתם, או שניתנה הודעה על כוונה להוצאה צו שכח; וכן הרשעות פליליות קודמות בעלות הקשר ביחסו אשר עשויות להיות רלוונטיות להכרעה. כמו כן, נדרש העתירה לכלול את הנספחים הרלבנטיים, ובכלל זאת: צו המעצר המינהלי; פסק הדין של בית המשפט הצבאי שדן בצו; פסק הדין של בית המשפט הצבאי לערעורים; החלטות ופסק דין קודמים שניתנו בעניינו של העורר, לגבי מעצרים מינהליים קודמים, כמו גם בהלים פליליים שעשוים להיות רלוונטיים; וחומר נוסף שעשוי להידרש במסגרת ההליך.

3. בנוסף, יש להקפיד על סדר הדין כפי שנקבעו בתקנות סדר הדין בבית המשפט הגבוה לצדק, התשמ"ד-1984 (להלן: התקנות), ככל משפטם וחוקתם. כאן, נדרשים אנו לשוב למושכלות ראשוניים: תקנה 4 לתקנות מורה כי "כל עתירה תהא נטמכת בתצהיר"; תצהיר שנחתם בדיין על-ידי העוטר עובר להגשת העטירה, לאחר שכתב העטירה הוגש לעיונו והוא אישר את האמור בה, ומנוסחו ניתן ללמידה כי נחתם לצורך הגשת העטירה הנוכחית. תקנה 21א לתקנות, מחייבת על עתירות המוגשות לבית משפט זה את הוראה המעוגנת בתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018, שלפיה חלה חובה לצהיר.

לכתב הטענות הראשון את יפו הכוח מטעם בעלי הדין.
4. קשיים של זמן ומקום, אינם מופרים בדיין כיעילות לפטור גורף מחובות אלו. גם באוטם מקרים חריגים ונדרים שבהם מנענות כליל יכולת המפגש עם בעלי הדין, על עורך דין המבקש להיפטר מחובות התצהיר מטעם העוטר, וצירוף יפו-כוח, מוטל נטלכבד להוכיח כי עשה ככלותה נסיבות להמוד בחובות הקבועות בדיין, וכי הדבר לא עליה בלבד; לתמוך את טענותיו בתצהיר מטעמו; ולצירוף תיעוד התומך בטענותיו. לא ניתן להסתפק בהצהרה לקונית על 'קשיים' במפגש עם העוטר. חלק נכבד מן העתירות לגבי מעברים מינהליים מוגש בצהיר ויפוי-כוח בדיין. משמעו, ודאי אין מדיניות גורפת המונעת מפגש של עוזרים מינהליים עם בא-כוכחים, לשם החתמתם על תצהיר ויפוי-כוח מתאים.

5. אין מדובר בדקoxic עניות; כפי שהסביר זאת השופט ח' כבוב אר לאחרונה, הגשה רשלנית של עטירה "הובילה לכך שגורמי הביטחון לא יכולים להבהיר את החומר שברשותם לידי פרקליטות המדינה; חומר שהוא קידני לשם קיומה של ביקורת שיפוטית אפקטיבית. יתרה מכך, אילו נעשתה הביקורת השיפוטית במתכונת שאליה ניסה העוטר להובילנו, בחופזה ולא חומרם רלוונטיים, הדבר עלול היה לשדר מסר לפחות לפוי הביקורת השיפוטית בנדון היא בבחינת 'חותמת גומי', אך יכולה מטענים ראשונים שציינתי לעיל, ושאלו נשכחו - לא היא" (בג"ץ 368/24 אלחטיב נ' מפקד כוחות צה"ל באו"ש, פסקה 15 (18.4.2024)).

6. בוחינה של העטירה שלפניibus לב לאמור לעיל, מלמדת כי זו מחוררת ככברה; התשתיות העובדיות בה - ל Kohya. חסר בה ציון מפורש של מועד תחילת צו המעצר הנוכח; לא ניתן למצוא בה את מועד הגשת הערעור בבית המשפט הצבאי לערערורים; היא נעדרת התייחסות ברורה למעצר המנהלי קודם, עליו ניתן ללמידה בעקיפין בלבד; ואך לא ניתן ללמידה ממנה בדבריע על מעצר פלילי קודם, הנرمز בין השורות. גם נספחיה של העטירה - חסרים. בלבד מהחלטת בית המשפט הצבאי לערערורים, נעדרים ממנה צרופות חייניות: צו המעצר המינהלי הנתקף; פסק הדין של בית המשפט הצבאי שדן בצו; ומסמכים הנוגעים למעצר המינהלי הקודם.

7. לעטירה אף לא צורפו תצהיר ויפוי-כוח כנדרש. בא-כוכחים העוטר מבקש כי נפטר אותו מחובתו לצהיר לעטירה תצהיר ויפוי-כוח, "נוכחת העובדה שהדינאים מתקיימים בהיעדרות חזותית ובהעדר אפשרות ריאלית לבקר את העוזרים ולהחטימים על המסמכים ובכללם העוטר תוך פרק זמן סביר". 'פורמולה' זו דומהיה, מוכרות לנו מעתרות מעין אלו, ואולם, כאמור, בכר לא יצא עורך הדין ידי חובתו. על מנת לחזור מחובות צירוף התצהיר ויפוי-הគוכח, באוטם מקרים חריגים ונדרים בהם קיימת מניעה מוחלטת מלהגישם, שומה על עורך הדין להראות, כי עשה כל שלאל ידו כדי לעמוד בחובותיו; למשל - להוכיח כי נעשה ניסיון כן להחטם את העוטר על התצהיר ויפוי-הគוכח, וכי הגורמים הרלבנטיים מנעו זאת ממנה, תוך צירוף תיעוד לרבעני ותצהיר תומך מטעם עורך הדין; זאת לא נעשה.

8. הביקורת השיפוטית על מעברים מינהליים - בחרדת קודש היא נעשית. רשאים אנו לצפות, כי העותרים ובאי-כוכחים, יתייחסו גם הם לעתירותם-שליהם, באותה מידת כבוד ראש אשר בה מבוקש כי ננהג בה אנו.

9. כאמור, שורת הדין מוליכה לדחית עטירה שכזו על הסף, בשל הפגמים המרוביים שנפלו בה. Chrif האמור, לפנים משורת הדין, ניתן לעוטר אפשרות לתקן את הטעון תיקון. לשם המשך הטיפול בעטירה, ישלים אפוא העוטר לאלתר את הדריש השלמה, כך שניתן יהיה לקיים דין בעניינו בהקדם האפשרי. ניתנה היום, כ"ג בניסן התשפ"ד (1.5.2024).